

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.79

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Republikanska zmaga v Španiji

Monarhisti niso kandidirali - Revno kmetško ljudstvo je glasovalo za agrarno reformo

Pariz, 29. junija.

Volitve v ustavodajno skupščino nove španske republike so se začele v nedeljo, 28. t. m., zgodaj zjutraj in so se ob 4 popoldne že končale. Ko to pišemo, točni rezultat še ni znan, gotovo pa je, da je dobila koalicijska republikanska buržoazija in socialistov večino, ki pa nikakor ni dvetretjinska, kakor je upala sedanja proviziorna vlada. V ustavodajni skupščini, ki bo štela 460 narodnih zastopnikov, bo namreč najmanj 200 članov opozicije, sestavljene iz takozvanih radikalnih socialistov, sindikalistov in katalonskih avtonomistov. Če vpoštevamo, da vladna koalicija, ki združuje konservativno liberalno skupino sedanjega predsednika Zamore s framsonskimi elementi okrog ministra Lerrouxa in marksiste, kojih glava je Indalecio Prieto, ni bogve kaj solidna, dočim so vse opozicijske stranke, naj so izvoljene kjerkoli, edine v tem, da ima Španija postati federacija samostojnih republik, potem si lahko predstavljamo, s kakšnimi velikimi težavami se bo imela boriti ustavodajna skupščina.

Katalonci

Kot največji zmagovalce je izšel iz volivne borbe politični voditelj Kataloncev, stari Maurra, kojega avtonomistična stranka bo v konstituenti štela 42 poslancev, dočim so centralistični kandidati framsonsko-socialistične koalicije v Kataloniji dobili samo 6 sedežev. Če si predočimo gospodarsko važnost Katalonije pa dejstvo, da je avtonomistična stranka najtesneje alirana z radikalnimi socialističnimi in sindikalističnimi elementi, lahko mirno rečemo, da je usoda konstituyente odvisna od leaderja Katalonije. Macia je takoj po svojem uspehu, ki je pokazal velik narast avtonomizma tudi v baskijskih provincih in v Navari, imel pomemben govor, v katerem je izjavil, da je cilj njegove stranke federacija držav iberijskega polotoka, ki naj obsega tudi Portugal in osvobojeni Gibraltar. Pri volitvah samih se je Katalonija pokazala kot najbolj disciplinirana dežela in se v Barceloni ni zgodil niti najmanjši incident, dočim je v ostali Španiji na več krajih prišlo, bodisi med strankami samimi bodisi med volivci in orožništvom, do hudih konfliktov, ki niso ostali brez smrtnih žrtev.

Sindikalisti

Veliko pregledav bo delal konsolidaciji republike tudi poveljnik vojnega letalstva Franco, ki je par dni pred volitvami zamislil puč, da bi se s pomočjo letalske armade polastil vlade. Mož je imel pripravljene že častnike, letala in bombe. Njegov namen je bil, da proglasi nekako federacijo španskih sindikalističnih republik po vzoru sovjetov. Vlada, ki je za to zaroto pravočasno zvedela, je ta puč že v kali zadušila in v prestolici Andaluzije, Seville, je celo zmagala republikansko-socialistična koalicija; med kmetiskim in kolonskim prebivalstvom pa so dobili večino sindikalisti, ki težijo za diktaturo kmetijskega proletariata in so postavili za nosilca svoje liste majorja Franca. Boljševiki sami so dosegli zelo neznatno število glasov in ne bodo imeli v konstituenti najbrže niti 10 glasov. Optimisti, kakršni je n. pr. sedanji šef vlade Alcalá Zamora, pa tudi sindikalistične nevarnosti ne jemljejo preveč resno, ker pravijo, da so razlogi Francovega preobrata na skrajno levo bolj osebnega nego stvarnega značaja.

Abstinenca monarhistov

Kar se tiče monarhistov, kot taki sploh niso postavili nobene kandidatne liste in je bojda sumo v Baskih izvoljen neki samostojni monarhistični poslanec. Dočim so marksisti, ali recimo jim kar socialisti, imeli jako težko stališče napram sindikalistom, andaluškim kmetom in boljševikom, ki se tudi napram vladnim strankam niso bali izjaviti terorja, so imeli velik pogum napram monarhistom pa napram onim katoličanom, ki so šli v volivno borbo v okrilju od izganjanja kardinala Segure ustanovljeni »Acion Nacional«. Kjerkoli imajo socialisti močno organizacijo, so osnovali socialistično milico, katero so v nekaterih krajih celo oborožili. Monarhistom je bila tako vsaka politična manifestacija onemogočena. V občinah na deželi, kjer so, kakor znano, maja meseca pri občinskih volitvah pod grofom Romanonesom večino dobili monarhisti, so morali monarhistični občinski svetniki odstopiti.

Katoliška stranka

Pri volitvah je nastopila tudi katoliška »Acion Nacional«. Težko pa, da bi dobila kaj prida poslancev. Pristaši »Acion Nacional« so bili povsod izpostavljeni velikemu terorju. Tako n. pr. so v Madridu, kjer je dobila pretežno večino framsonsko-socialistična lista, socialistični miličniki udrli v neko predmestno cerkev, kjer so do smrti pretepli duhovnika, katerega so vrgli s prižnice, pod pretezo, da je v svoji pridigi agitiral za »Acion Nacional«. Kar se tiče programa »Acion Nacional« je treba odločno priznati, da njen program popolnoma abstrahira tako od republikanske kakor od monarhistične državne oblike, in dočim nekateri trdijo,

da so se zatekli pod okrilje »Acion Nacional« monarhisti, pravijo drugi, da so se hoteli v njej zbrati republikani prijazni katoličani, ki naj bi bili podpora desnemu krilu republikansko-socialistične koalicije proti anarho-boljševiški levici. Dočim je program »Acion Nacional« povsod v katoliškem svetu žel popolno odobravanje, kar se tiče obrambe religije in moralnih principov, na katerih sloji slejkoprej narodno in kulturno življenje španskega ljudstva, je imelo poudarjanje individualne lastnine kot absolutne baze splošnega blagostanja nekoliko reakcionaren značaj, dočim je njeno odklanjanje diktature enega razreda našlo simpatičen odmev tudi med liberalno orientiranimi elementi. Velika napaka pa je, da »Acion Nacional« načeloma zavrača vsak federalizem in avtonomizem, postavljač se na bazo narodnega edinstva, ki v Španiji že od 16. stoletja sem dejansko znači kulturno in gospodarsko hegemonijo kastilske rase. Zato je tudi razumljivo, da v baskijskih provincih in Navari »Acion Nacional« ni dobila poslancev, ampak da je tam, kjer bil izvoljen nek pravi in pristni monarhist. Ali pa je Acion Nacional tukaj zatajila svoj unitarističen program in se prilagodila p-škom?

„Božni“ Zamora

Zanimivo je tudi, da so bili izvoljeni vsi ministri, in ni brez žalostnega humora dejstvo, da je pobožni g. Alcalá Zamora, ki si je takrat, ko ga je dal odvesti v zapore general diktator Berenguer, izprosil dovoljenje, da sme prej še k sv. maši, v nedeljo, dne 28. t. m., obisk sv. maše v Madridu opustil, da se priklupi svojim framsonskim zaveznikom! Volivna udeležba je bila povprečno 70 do 80 odstotkov, kar je za Španijo zelo veliko. Iz tega bi sledilo, da je v Španiji monarhistov nekako 20 odstotkov. To bi se reklo, da je njihovo število od maja meseca,

ko so se vršile občinske volitve v znamenju plebiscita za ali proti republiki, silno skopnelo.

Bodočnost je slejkoprej negotova

Kakor vidimo, se še vedno ne da ničesar prorokovati o bodočem razvoju španske republike. Dočim sindikalisti, ki so iznenada dobili leaderja v sedaj odstavljenem šefu vojnega letalstva, trdijo, da bodo konstituento spremenili v konvent, ki bo diktatorični izraz ljudske volje, je meščansko framsonstvo, oprto vseskozi na marksistično delavstvo, oziroma njegove voditelje, prepričano, da se bo mirno konstituirala meščanska republika, pobarvana s socializmom. Mnogi tudi menijo, da bodo načelne odločitve v bodoči konstituenti zelo paralizirane po osebnih in klikarskih momentih, ki so od nekdanj v

Konservativna republika - kaj je to?

Mi rabimo republiko, ki bo rušila

London, 30. junija. os. Današnji »Times« priobčuje uvodnik o španskim volitvah ter naglašja, da je španska republika prav za prav nepričakovan rezultat popačenih občinskih volitev, kajti te so dale večino monarhističnim kandidatom. Dejstvo, da je od 50 mest 45 glasovalo za republiko, so smatrali za zadostno, da proglasijo republiko brez ozira na glasove podeželskih občin. Toda vsa ta razmotrivanja so sedaj nepotrebna, ker se je v teku dveh mesecev republika vsidrala tudi že v podeželskih pokrajinah — nekoliko s silo, nekoliko z razširjanjem alarmantnih vesti, nekoliko pa tudi s požiganjem samostanov in cerkva, kar je povzročilo paniko med narodom. Zanimivo je, kar pripoveduje dopisnik »Timesa« o tako imenovanih konservativnih republikancih. Alcalá Zamora in Maurra spadata v to skupino, a sta edina v celem kabinetu. Razumljivo je, da so jih radikalni ele-

menti tudi pustili v vlado, samo zato, da bi španski narod laže pojedel grenko pilulo, če je nekoliko poslajena. Pilula je zavžila, sedaj radikalni strujarji in socialisti ostro napadajo »Repubblica conservadora«. Znano je, kako je član sedanjega kabineta napadel ideale svojega šefa: »Konservativna republika? Kaj pa je to, kaj pa naj ohrani? Vero, ki ni nič drugega kakor nepopustljivost in fanatizem? Armado, ki je aristokratska? Sodnijo, ki je faraonska? Politično upravo, ki je nemogoča in popolnoma korumpirana? Ne! Mi nimamo nič lepega ohraniti, in kar mi potrebujemo, je republika, ki bo razdirala.«

Dopisnik »Timesa« pričakuje poostreitev republikanizma in z vsjo sigurnostjo napoveduje nadaljnji boj proti cerkvi, katerega pa ne bo več vodil zmerni Zamora-Kerenski, ampak framson Lerroux-Trocki.

Protižidovski izgredi v Solunu

Obsedno stanje? - Srditi boji v židovskem oddelku - Komunisti se vmešavajo 54 družin brez strehe

Atene, 30. jun. tg. Kakor poročajo vesti iz Soluna, so preteklo noč grški nacionalisti požgali v Solunu 200 židovskih hiš. Smatra se, da to število še ni točno.

O dogodkih pretekle noči je izdala vlada uradno poročilo, da je zvečer ob 21.30 grških nacionalistov napadla kavarno, v kateri so se nahajali poveljci židje. Prihitele je policija, ki je demonstrante razgnala. Nekoliko pozneje je neki grški vojak napadel žide v njihovem okraju. Nemiri so se nadaljevali, tako da je moralo biti poslano na pomoč vojaštvo, ki pa židov ni branilo, temveč se udeležilo preganjanja. Pri pretepih sta bila ranjena dva Grka in štirje židi. Židi so bili obveščeni o tem napadu in so svoje žene in otroke pravočasno spravili na varno. Nato pa so se zbrali

in se oboroženi branili proti napadalcem. Napadalcu so zažgali hiše in ker so bile v dotičnem okraju večinoma samo lesene hiše, se je ogenj hitro širil. Gasilci so bili brez moči. Zatrjuje se, da so se med žide pomešali številni komunisti, da bi še bolj povečali zmešnjavo. Aretiranih je bilo 40 oseb, med njimi 7 komunistov. Izraelitična občina je izjavila, da odklanja pomoč komunistov. Vlada je dala oblastem v Solunu najstrožje naredbi, da zabranijo nadaljnje hujškanje v lokalnih listih. Venizelos je izjavil, da je zelo ogorčen. Širijo se govorice, da je bilo pri požaru 10 smrtnih žrtev in 50 ranjencev.

Vlada zankrat še noče proglasiti obsednega stanja v Solunu. Sklicuje se na to, da je policija storila vse, kar je mogla, da pa je morala obenem poslati svoje sile tudi na pomoč radi stavke, ki je izbruhnila med pekovski delavci. Zagrozila pa je

vlada, da bo vse krivce eksemplarično kaznovala. Vlada je objavila, da je pri požaru postalo brez strehe 54 družin. Smatra se pa, da vlada noče priznati polnega obsega katastrofe. Vlada je sklenila, da bo židovski okraj v Solunu na novo zgradila, in sicer ne več hiše iz lesa, temveč iz kamna. Oškodovani prebivalci bodo dobili primerno odškodnino.

Malta, 30. jun. AA. Sem se je vrnila iz Grčije nenadoma vojna ladja »Ramillies«. Pravijo, da je na tej ladji izbruhnil upor.

Atene, 30. jun. AA. Velikanski požar je popolnoma uničil židovski del mesta v Solunu. Menijo, da so zanetili požar protižidovski elementi. Zgorelo je nad 200 lesenih hiš. Brez strehe je ostalo 250 rodbin. Vlada je poslala tja čete, da preprečijo nadaljnja nasilstva. V mestu vlada veliko razburjenje.

Izjava nove bolgarske vlade

„Da bo Bolgarija uživala prijateljstvo vseh držav“ — „Ne pričaku te čudežev, toda mi imamo dobro voljo“

Sofija, 30. junija. AA. Bolgarska agencija poroča: Po advideni na dvoru je dal Malinov dopisniku agencije tole izjavo: Bolgarski narod in suveren sta nam izkazala čast in poverila svoje zaupanje. Na nas je, da izpolnimo dolžnost do njiju. Novi kabinet, ki je prevzel vlado, ima nalogo, da začne resno gospodarsko delo. Prepričani smo, da bolgarski državljani ne pričakujejo od nas čudežev, nego samo to, kar je mogoče in razumno. Dela se bomo lotili v izredno hudih razmerah, posebno finančnih. Vendar ne obupujemo, temveč hočemo vse sile posvetiti razvoju in mladini naroda. Dalje Malinov naglašja, da je najglavnejši pogoj za gospodarsko in finančno sanacijo države, da

se čimprej uvedeta mir in red, in zato vlada ne bo nikomur dovolila pod nikakim pogojem, da ju krši. Da pa se tak mir zagotovi, je potrebno, da si pridobimo zaupanje tujine. Vlada bo zato iskren prijatelj miru in neprijatelj vsem tistim, ki sejejo nemire. Da se mir ohrani, bo vlada storila vse. Stremela bo za tem, da bo Bolgarija uživala prijateljstvo in podporo vseh držav, pri čemer se bo seveda poslužila prijateljstva, ki ji je že izkazano. V tem prijateljstvu vidimo jamstvo za razvoj in izboljšanje razmer v Bolgariji. Vse to je program vlade, ki bo vse storila, da ga uresniči. Pri tem bo hvaležna vsem tistim, ki ji bodo pomagali.

Sofija, 30. jun. ž. V političnih krogih se zatr-

juje, da bo nova vlada napravila danes velike spremembe ne samo v notranji upravi, temveč tudi v diplomatskem zboru. Značilno je, da so mnoge osebe, ki so sodelovale pri padcu Stambolijskega, že odpotovale v inozemstvo. Vodstvo zemljoradniške stranke opozarja vse svoje pristaje, da se absolutno varujejo vsakega maščevanja nad svojimi nasprotniki.

Evharistični kongres na Krku

(Izv. brzojav »Slovenec«.)

Omišalj, 30. junija 1931.

Evharistični kongres v Omišlju je bil danes stajajo zaključen. Ogromna množica ljudstva je prihitela nanj iz vseh okrajnih otoka Krka in iz Hrvatskega Primorja. Med ljudstvom je vladalo najlepše pobožno razpoloženje. Procesija iz mesta na morje in nazaj je bila veličastna manifestacija katoliške vere našega naroda.

Vsa slovesnost je bila krasno organizirana in je napravila na vse najlepši vtis.

Kraljevi darovi

Belgrad, 30. junija. AA. Nj. Vel. kralj je izvolil podeliti 129.000 Din podpore in sicer za po nevihtah prizadeto prebivalstvo v Hrvaškem Zagorju 100.000 Din za znanstveno potovanje absolutno visoke ekonomsko-kommercijske šole v Zagrebu 12.000 Din, za akademsko-pevsko društvo Mladost-Balkan za turnejo po moravski in var-darski banovini 12.000 Din ter za prestopalno gasilno društvo v kraju Hrasti-Trgoviste 5.000 Din za zidanje doma.

Poljski tisk o našem kralju

Varšava, 30. jun. AA. »Kurier Łódzki« pri-nasa članek »Zasebno življenje jugoslovanskega vladarja«. Članek opisuje dnevno delo Nj. Vel. kralja in njegovo marljivo in pravi, da je kralj najbolj priljubljena in najpristopnejša oseba v kralje-vini Jugoslaviji.

Majdica poslušaj Radion.

Ta lepa, mala skrinjica, iz katere se čuje tako divna glasba, dela Majdici mnogo veselja. Imenuje jo svoj Radion, „ker sama svira“. Mala Majdica zamenjuje namreč radio z Radionom, o katerem ve, da sam pere in da napravi perilo brez vsakega truda čisto in snežnobelo.

SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA

Medtem ko Amerika predlaga...

Francoski politik o denarnih posledicah Hooverjevega načrta — „Srednja Evropa prepočasno reagira“ — Kdo bo nadomesti izpadle reparacije?

Pariz, 30. junija. Ir. Stališče, ki ga bodo zavzele srednjeevropske in vzhodnoevropske države glede ameriškega predloga, naj se za eno leto prenehajo vsa plačila v zvezi s svetovno vojno, zelo zanima francosko javnost. Vsa dopisnika je imel priliko razgovorjati se s parlamentarcem zelo odličnega ugleda, ki je pri zadnji debati v državnem zboru zavzel odklonilno stališče. »Evropski vzhod po mojem mnenju prepočasno reagira. Isto je bilo tudi pri načrtu avstro-nemške carinske zveze. Vse evropske države so se zavzele svoje stališče, le srednja in vzhodna Evropa se še nista javila. Mednarodni politični položaj bi bil danes že razčiščen, če bi bile zavzele Francije, Britanijo, Belgijo, Ameriko in Italijo. Ne rečem, da bi morale zavzeti naše stališče. Katerokoli stališče, samo da bi bilo storilo hitreje. Tako pa se je ustvarilo mnenje, da smo v resnici samo mi Francozi oni, ki stalno eviziramo pomirovljenje evropskih narodov, da smo le mi tisti veliki sebičnejši, ki nečemo podati Nemčiji roke v sporazumu. Če bi bile vse prizadete države takoj odgovorile Ameriki z jasnimi: da ali ne, bi bila stvar mnogo lažja, in šlo bi hitreje.«

»Sele pred par dnevi so prišli sporadični glasovi listov iz držav srednje Evrope, iz katerih je bilo mogoče brati, kako vestno so ti narodi vprašanje preiščevali in da so naposled prišli do zaključka, katerega smo mi izrazili takoj prvi dan, namreč, da se je treba odkriti pred idealizmom ameriškega predsednika, ampak da bo treba na drugi strani tudi resno misliti na to, kako nadomestiti izostale nemške reparacije v proračunu. To je brdo vprašanje. Če mi pristane na Hooverjev predlog, bomo morali pač nastaviti davke, da izpolnimo vrzel. Davkov ne mara nikdo plačevati, če presega gotove meje. Isto bodo morale narediti tudi druge države. Vsoto, ki so jo dobivale od reparacij, bodo morale nadomestiti z dohodki od davkov. Ne samo, da to ni prijetna vest za davkoplačevalce, ob sedanjih krizi pomeni to obremenitev, ki postane prav lahko nevarna. Zato pa pravim, da bi bilo dobro olajšano, če bi bile prizadete države takoj odgovorile jasno in brez oklevanja, kako sodijo o ameriški inicijativi.«

Slišali ali vsaj brali ste govore nekaterih naših poslancev na državnem zboru. Ti trdijo, da se naj žrtve, ki jih nalaga ameriški predlog posameznim državam, doprinejo na račun kreditov za oboroževanje. Nimam nič proti tej misli. Sijajna je in pomeni dejansko pripravo na razorožitev konferenco prihajajo leto. Toda rad bi videl, da enake žrtve doprinejo tudi Nemčiji, ki kljub krizi in katastrofalnemu stanju svojega gospodarstva izda več za oboroževanje, kakor je izdajala cesarska Nemčija pred vojno. Zavedate se, da politika ni gol idealizem. Tudi pri ameriškem predlogu moramo za idealno stranjo iskati mrzle politične račune.«

Ameriške žrtve so velike, tako trdijo vsi v zboru. Ali je kdo že izračunal, koliko ameriškega denarja leži v nemški industriji. Moj kolega Louis Marin je v zbornici navedel številko 200 milijard frankov privatnega kapitala. Ne vem odkod je dobil te številke. Sicer ste pa v današnjem »Figaro« lahko brali natančno statistiko Američana Morton Fullertona o investicijah velikih ameriških bank v Nemčiji. Samo na posojilih so te banke izročile nemški industriji daleč nad 25 milijard frankov (50 milijard Din — op. ur.), koliko pa posejajo delniškega kapitala nemških delniških družb, pa se ne da ugotoviti. Ko je Hoover predlagal, naj se pride Nemčiji na pomoč, je pri tem tudi priznal — in to je hvalevredno zanj — da mu leži pri srcu usoda tega denarja v slučaju, da bi Nemčija res lalirala. Ali ne izgleda vsa stvar potem tako, kakor da bi bil mobiliziral ves svet, da naj pride na pomoč Nemčiji in s tem reši ameriški denar, ki je tam investiran? Ne trdim, da imam absolutno prav, toda opozorim pa vendarle na to materialno ozadje, ki igra svojo vlogo.«

Zelo nas pa mora tudi podpreti dejstvo, da

danes podpisni na merodajnih pogodbah nimajo več tiste veljave, kot bi jo morali imeti. In čudno je vsekakor, da Evropa ni bolj složno protestirala proti pravcatemu razdejanju podpisanih obveznosti,

katerega priporočajo Amerikanci. Ne vem, če je to dobro znamenje, kajti kdo ve, kako dolgo bodo držali podpisni na pogodbah, ki so bile podpisane v Versaillesu in v St. Germainu.«

Pogajanja v Parizu zastajajo

16 držav sprejelo načrt — Italija vabi Brüninga

Francoski: Ne!

Pariz, 30. junija. Tg. Potem, ko so bile končane francosko-ameriške konference, so se se Lavala, Brianda, Pietrija, Poncet in Flandin posvetovali do polnoči, na kar je Laval izjavil zastopnikom listov: »Prišli smo do skrajne meje. Naj se Hoover tudi zakopje za svoj kongres, jaz se bom zakopal za svoje volivce, ki bodo nedvomno izrazili svojo voljo. Javne mnenje ne bi razumelo, če bi mi šli še dalje. Ostal bom trden. V sredo bo prišlo do odločitve.« — Zastopnik Amerike je izjavil na konferenci, da čaka na nove instrukcije iz Washingtona.

Kaj sedaj?

Berlin, 30. junija. AA. Tukajšnji politični krogi menijo, da so pogajanja med Združenimi državami in Francijo v Parizu zastajala. Obe državi sta izjavili, da je dosežena že skrajna meja koncesij. Tako najbrže se ne bo uresničilo upanje, da stopi moratorij, ki ga je predlagal Hoover, v veljavo že 1. julija. Če se pariška pogajanja ponesrečijo, se bo Nemčija najbrže zatekla k moratoriju, ki ga predvideva Youngov načrt, to pa že pred 15. julijem, ko zapade prihodnja repaacijska anuiteta. V ministrih, ki se bavijo z vprašanjem reparacij, se opaža živahno delovanje. Vlada je sklenila, da se v pariški pogajanja za izvedbo Hooverovega predloga ne bo vmešavala.

Pariz, 30. junija. AA. Francosko časopisje zelo napada Nemčijo zaradi njenega pasivnega stališča do Hooverovega predloga. Sauerwein izjavlja v »Matin« da bi bila dolžnost Nemčije podpirati francoske pridržke in tako do-

kazati, da je pripravljena spoštovati podpisne pogodbe. Pertinax poudarja v »Echo de Paris«, da se položaj Francije ne bo poslabšal, če bi tudi francosko-ameriška pogajanja uspela. Francija je finančno tako močna, da more kadarkoli diktirati Nemčiji. Nekateri nacionalistični listi pišejo še bolj ostro. List »Avenir« pravi, da Francija računa ne samo na Lavala, temveč tudi na Maginota, ki bo moral dati francoskim argumentom primeren poudarek. Maginot je v Lavalovem kabinetu vojni minister.

Brüning pojde tudi v Rim

Rim, 30. junija. AA. Uradni komunikati pravi, da je prejšnji teden nemški poslanik von Schubert sporočil italijanski vladi, da se želi italijanski kancelar dr. Brüning in nemški minister za zunanje zadeve dr. Curtius napotiti v Rim, da se tu sestane s predsednikom italijanske vlade, Predsednik italijanske vlade je nato izjavil, da bi ga ta obisk razveselil. Zato je naročil italijanskemu poslaniku v Berlinu, naj povabi nemška državnik v Rim. Tukajšnji politični krogi sodijo, da tega sestanka ne bo pred koncem julija.

New York, 30. junija. AA. Državni urad poroča, da sta Čehoslovaška in Poljska sprejeli Hooverov predlog. Do sedaj je odobrilo Hooverov predlog 16 držav.

Bruselj, 30. junija. AA. Belgijska vlada je danes odgovorila na Hooverov predlog ter v celoti sprejema ameriški načrt za proglasitev enoletnega moratorija. Belgijska nota poudarja, da je bila Belgija v vojni zelo oškodovana, upa pa, da se bodo emrodajni faktorji pri izvedbi moratorija ozirali na poseben položaj belgijske države.

Nemčija

obnavlja zvestobo sovjetom

Verzajska krivica se da popraviti samo v Moskvi — Zastoj v sovjetskih dobavah v Nemčiji

Berlin, 30. junija. d. Dne 24. junija je bila podaljšana tako imenovana berlinska pogodba med Nemčijo in sovjetsko Rusijo (»Slovenec« je že izčrpno poročal o tem predmetu — op. ur.). Nemško časopisje, ki je svoje dni, to se pravi pred nastopom Amerike za ukinitve reparacijskih plačil, zelo navdušeno pisalo o prijateljstvu s sovjeti, je to novico sedaj zelo mrzlo beležilo brez veliko komentiranja. Samo desničarski tisk, kar je značilno, ni mogel utajiti svojega velikega zadovoljstva. Odjek v inozemstvu je bil neprijeten in kar se posebno Francije tiče, naravnost porazen. Nemško-sovjetski odnosi imajo preveč določeno obeležje, da bi jih bilo mogoče spraviti v sklad s splošnimi mirovnimi stremeljenji v Evropi. Prva pogodba, podpisana v Rapallo 1922 med Čičerinom in Rathenauom je bila priznana naperjena proti mirovnim pogodbam. Ludendorff, ki takrat še ni užival slovesa generala, ki je padel iz duševnega ravnotežja, je to pogodbo imenoval »pogodba osvete«. Znano je tudi, kar je govoril ob nastopni adijenci nemški veleposlanik grof Brockdorff-Rantzau v Kremlinu: »Jaz bom storil vse, da dokazem, da je rapalska pogodba začetek nove ere v življenju Rusije in Nemčije.« Ko je umiral, je rekel Čičerino: »Samo v Moskvi se bo popravila kri-

vica, ki jo je ustvaril versajski mir.« To določeno obeležje rapalske pogodbe se ne da zanikavati. Ko so nemški in sovjetski državni rapalsko pogodbo razširili v berlinski pakt z dne 24. junija 1926, je namen tega prijateljstva postal še bolj očitven. Tudi v vodstvu nemške vojske so se zgodile značilne izpremembe. Izginiti so morali generali, kakor Heye, ki niso hoteli sodelovati s sovjeti. Nadomestil je slednjega general von Hammerstein-Equord, ki je odločen pristaš sovjetske države.

Morda ni ljubo vsem našim politikom, da sovjetski tisk tako razpisno opisuje dalekosežne posledice obnove prijateljske pogodbe. »Izvestia« kar ne morejo najti izrazov, ko napovedujejo, kako bosta 150 milijonski ruski in 70 milijonski nemški narod v skupnem delu preobrazil Evrope. Sicer pa tisk najbrže pretirava celo zadevo, kajti znano je, da so se v vprašanju sovjetskih dobav pri nemški industriji pojavile težave. Od 700 milijonov mark, katere so sovjeti zahtevali v Nemčiji v obliki materiala, je podpisanih oziroma plašanih samo šele 200 milijonov mark. Ostala industrija se nekoliko postavlja po robu in zahteva državne garancije.

in združnim ustanovam dopustila cena 3 Din za 100 kg nad minimalno ceno 160 Din za trud in stroške. Pri tem morajo paziti, da dobijo pridelovalci vsaj 160 Din za 100 kg pšenice povprečne kvalitete dotičnega kraja. Za pšenico, uvoženo v vagone ali vlačice, v kolikor pripelje žito sam v vagone ali vlačice, ima pridelovalec pravico na večjo ceno tako, da ta odgovarja njegovemu trudu. Cena 160 Din za 100 kg velja za pšenico povprečne kakovosti. Pšenica boljše vrste se bo plačevala razmeroma dražje. Ta cena se bo v toku leta povišala. Prva objava privilegirane izvozniskega društva bo pred 5. julijem, ko se začne ta akcija v letošnji žetvi.

Volivna larsa na Madjarskem

Budimpešta, 30. jun. AA. Včeraj so se vršile volitve tudi v ostalih 25 okrožjih. Dozdej je vsega skupaj oddanih 199 mandatov, izmed njih pa jih je treba 18 dognati še v ožjih volitvah. Združena stranka je dobila 137 mandatov, narodno krščanska gospodarska stranka 20, neodvisni 19, ostali 5. Jutri bodo volitve še v 46 volivnih okrožjih Budimpešte in nekaterih drugih mestih.

Budimpešta, 30. jun. Z. Listi se bavijo z večrajšimi volitvami. Vladni organ »Budapesti Hirlap« ugotavlja, da so bile volitve izvršene v redu in brez incidentov. Opozicija pa priha za dejanskimi dokazi o volivnem terorju. Opozicija trdi nadalje, da se se pri nobenih madjarskih volitvah ni vršil tak teror, kot pri zadnjih. Volitve se končajo danes ob 6 zvečer. Sedanje stanje je sledeče: združene vlade stranke Bethlena so dobile 137 mandatov, krščanska gospodarska stranka, ki podpira vlado, pa 20 mandatov.

Budimpešta, 30. jun. AA. Po dosedanjih podatkih je dobila madjarska vlada pri parlamentarnih volitvah 164 mandatov od 245. Tako si je zagotovila dvetretjinsko večino.

Dunajska vremenska napoved. Menjaje oblačno. Hladno. Severni vetrovi.

Mellika - sedež glavarstva

S 1. julijem se slovesno odpro v Metliki novoustanovljeno glavarstvo, ki obsega sledeče občine: Metlika, Božakovo, Črešnjevec, Drašiči, Gradac, Lokveca, Podzemelj, Suhor, Radovica in žumberška občina Radatoviči; okrog 8000 Slovencev in kakih 3000 Žumberčanov, skupno nekaj čez 11.000 prebivalcev.

Novi, prvi metliški glavar g. svetnik Ernest Karlar, doma iz Kastva, je že pred tednom prišel sem iz Zlatarja, da prevzame posle. Za komisarja je imenovan g. Franc Znidarič, doslej komisar pri glavarstvu v Črnomlju.

Metlika dobi tudi še šumskega in kmetijskega referenta, ki bosta za obe belokranjski glavarstvi skupna s sedežem v Metliki. Imenovan je tudi še samostojni referent g. dr. Ivo Pavšič.

Poleg teh je imenovanih še nekaj uradnikov, dve tipikarici in en sluga.

Slovesna otvoritev se izvrši v sredo ob 9 dop. s sv. mašo.

S tem se Bela Krajina razdeli na dve glavarstvi in bo to tako en temeljni kamen v tisočletni borbi obeh belokranjskih prestolov. Črnomelj obdrži še kakih 17.000 prebivalcev.

S tem postane Metlika glavarstvo, majhno sicer, a ne najmanjše, ker je v savski banovini še več manjših, tako Vrbovsko v naši bližini, v Primorju pa so glavarstva, ki imajo znatno pod 10.000 prebivalcev.

Uradni prostori glavarstva so v grajskem poslopju. Pri opremitvi pisarn je pomogla tudi banska uprava, ki je poslala opravce za tri sobe. Tudi stanovanje g. glavarja bo v gradu, kjer se vse prenavlja in modernizira te zadnje tedne.

Občni zbor SPD

Zahteva po samostojnosti osrednjega društva in področja. Odstop predsednika dr. Tominaška.

Ljubljana, 27. junija.

V petek zvečer se je vršil v Ljubljani v dvorani restavracije »Pri levu« izredni občni zbor osrednjega planinskega društva, kateremu je predsedoval društveni predsednik g. dr. Fran Tominašek. Občni zbori S. P. D., ki so se vršili zadnja leta, so bili navadno precej burni. Tudi na včerajšnjem občnem zboru se je pokazalo borbeno razpoloženje zborovalcev. Obžalovati je le, da je bil obisk tako maloštevilčen.

Predsednik je po otvoritvi občnega zbora odredil, da se ima izvršiti volitev delegatov za skupščino S. P. D., ki je bila na prvi ločki dnevnega reda. Lista, ki je v glavnem imela iste delegate, kakor jih je odbor imenoval lansko leto in ki jo je predlagal g. Hrovatin, je propadla. Sprejeta pa je bila druga lista, ki je imela poleg sedanjih vodilnih osebnosti planinskega društva tudi znatno število takih delegatov, ki so iz vrst takozvane opozicije. Predlagal jo je magistrski svetnik g. dr. Brilej.

Nadalje sta bila na dnevnem redu še dva samostojna predloga. Od teh se je nanašal prvi na vprašanje prispevkov, ki jih plačujejo osrednje planinsko društvo in podružnice. Sedanje neenakomerno plačevanje povzroča osrednjemu planinskemu društvu težave, ker samo težko zmaguje vedno bolj naraščajoče upravne stroške in mu primanjkuje potrebnih sredstev za razne investicije in popravilo koč, osobito pa za druge važne kulturne naloge. Sprejet je bil predlog g. dr. Mraka, naj se prispevki izenačijo.

Pri drugem predlogu, ki se je nanašal na izpremembo sedanjih pravil in preustroj društva, ni prišlo do sklepanja. G. predsednik je izjavil, da na podlagi pravil, ki določajo, da mora biti navzočih najmanj 200 članov, ne dopušča razprave o tej točki.

V debati o tej stvari je zbornični tajnik g. dr. Pretnar izrazil mnenje, da je sklepanje o izpremembi pravil sicer nemogoče, da pa pravila ne zabranjujejo, da se vršijo o stvari vsaj razgovori. Mnogi člani sedanjega odbora se trudijo in marljivo delajo. Mnenja je, da je po sedanjih pravilih, ki so plod kompromisa, uspešno delo in napredek tako osrednjega društva kakor posameznih podružnic oteženo. Sistem, na katerem temelji zgradba S. P. D., je slab in ga je treba preurediti. Podružnice so že pred leti zahtevale reorganizacijo, a je le obžalovati, da se takrat stvar ni na pravilen način prijala. Tej zahtevi podružnice se na podlagi izkušenj, ki so nam jih prinesla dosedanja pravila, pridružuje tudi ona skupina osrednjega društva S. P. D., ki se označuje za takozvano opozicijo in ki zahteva samostojnost podružnic in samostojnost osrednjega planinskega društva. Te odinice pa naj bi bile povezane na podlagi enakopravnosti in medsebojne neodvisnosti v skupno višjo organizacijo, ki naj bi predstavljala njihovo zvezo za okoliš Dravske banovine. Govornik je hotel preiti v razgovor o načrtu novih pravil, ki je bil izdelan in ki naj bi se v eporazumu s podružnicami še predelal in dopolnil tako, da bi ustrezal na obe strani in da bi obenem tvoril podlago za končno razpravo na občnih zbiorih. G. predsednik dr. Tominašek je smatral, da je bila izrečena kritika naperjena proti osebam in odboru, kar je povzročilo prerakanje. Hotel je vzeti govorniku besedo, proti čemur so nazvoči odgovarjali. Zahteval je nato od občnega zbora, da se izjavi, ali odobrava, da govorniku odvzame besedo, ali ne. Zborovalci so to zavrnili, kar je predsednik smatral za nezaupnico in izjavil, da odlaga vsled tega predsedstvo S. P. D. ter je zaključil zborovanje.

Radi nastalega položaja bo v kratkem treba voliti novo vodstvo. Odstopil bi predsednik g. dr. Tominašek — ne vemo, je li njegov odstop definitiven — ima za razvoj našega planinstva neoporečno velike zasluge. Zelo vseh planincev in ljubiteljev naših planin je, da nam je S. P. D. kulturno in tehnično dostojna reprezentanca in da se razmere čim preje uredi.

Poleti

ALGA

za masažo

Po vsaki kopelji bodisi hladni ali topli namočite mali robec ali brisačo z

„ALGO“

in nalahko nadrgnete telo

Občutili boste prijetno in trajno svežost

ALGA dobiva se povod 1 steklenica 16 Din

Mussolini vzpodbuja črne srajce

„Bitka še ni končana“ — Nezakrinkan napad proti Katoliški ligi

Milan, 30. jun. Spričo mnogobrojnih demonstrativnih bombnih atentatov po nekaterih mestih gornje Italije in naraščajočega protifašističnega razpoloženja ter agitacije zlasti v Lombardiji, je smatral Mussolini za potrebno, da pošlje provincialnemu kongresu fašistične stranke v Milanu vzpodbudno pismo. V tem pismu pravi šef italijanskega režima sledeče:

»Pomnite, da pripadnost k prvorojenemu fašizmu ni samo privilegij, ampak tudi dolžnost, katero je treba izpolnjevati vsak čas, kakor je bilo v prvih vojnih letih fašizma.«

»Pomnite, da bitka še ni končana, ampak se nadaljuje proti vedno novim frontam in novim večjim ciljem.«

»Pomnite, da se bo fašistična revolucija branila proti vsakomur in z vsakim sredst-

vom, proti kovarnim naklepom, proti neumnosti, proti vsakemu staremu ali novemu sovražniku.«

Pomnite, da se mora največja skrb obračati naraščajo in da mora vsak fašist v stranki in milici biti vsak hip pripravljen na akcijo. Prepričan sem, da bodo milanske črne srajce znale brati za vrsticami.«

To Mussolinijevo pismo se smatra v vsej italijanski javnosti kot jako značilno z ozirom na defenzivno, v katero je očitvidno zašel v zadnjem času fašizem. Mnogi pa vidijo v Mussolinijevih besedah tudi dokaz, da bo Mussolini ostal neodjenljiv v vprašanju Katoliške akcije. Šef fašizma se vsekakor čuti obdanega od sumih sovržnikov.

račun privilegirane izvozniskega društva. V mejah naše kraljevine je promet s pšenico, ržjo in pšenično moko svoboden in se bo vršil kot dozdej neovirano z nakupovanjem od pridelovalcev enako s strani združnih ustanov, kakor mlinov, trgovcev itd. Istotako morejo združne ustanove, mlini in trgovci brez omejitve kupovati in prodajati pšenico, rž in pšenično moko, to pomeni, da more vsakdo izmed njih biti kupec, samo plačati mora določeno ceno na podlagi sklepa ministrstva trgovine in industrije v soglasju z ministrskimi svetom. Cene, ki jih bo privilegirano izvoznisko društvo plačalo poedinim pridelovalcem, trgovcem in združnim ustanovam na podlagi določene cene Din 160 za 100 kg, bo objavilo privilegirano izvozno društvo od časa do časa. Pri tem se bo trgovcem, mlinom

K vprašanju žitnega monopola

V mejah Jugoslavije je promet z žitom svoboden — Povprečna cena pšenice 160 Din za 100 kg

Belgrad, 30. jun. AA. V zvezi z objavljenim zakonom o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke ter v zvezi s tozadevnimi sklepi kraljevske vlade smo dobili to-le obvestilo:

Uvoz pšenice, rži in pšenične moke iz inozemstva v našo državo je izključna pravica države, ki bo to pravico vršila v danih primerih preko privilegirane izvozniskega društva. Transit skozi našo državo je prost, istotako se bodo spoštovale vse obveze, prevzete z mednarodnimi pogodbami in sporazumi. Izvoz pšenice, rži in pšenične moke se bo vršil po sklepih ministrstva za trgovino in industrijo izključno preko privilegirane izvozniskega društva in njegovih zastopništev v Zagrebu in Skoplju, preko kmetijskih združenj in trgovcev izvoznikov, ki kupujejo pšenico, rž, in pšenično moko na

Blagoslovitev jeseniške cerkve

Nepozaben dan za Jeseničane

Jesenice, 29. jun. 1931.

Gotovo ostane vsem Jeseničanom 28. jun. v neizbrisnem spominu. Že davno pred prihodom turistovskega vlaka so se okoli kolodvora zgrinjale množice, da privikrat pozdravijo v svoji sredi prevz, gospoda knezoškofa. Najkrajše vreme je pripomglo, da je bilo ob tridesetih na 8 na peronu in na trgu pred kolodvorom vse, kar je le moglo zapustiti dom. Na peronu se je zbral celokupen občinski odbor z gospodom županom na čelu, deputacije fin. kontrole, raznih uradov in Krekovo prosv. društvo z zastavo in vsemi svojimi odseki. Ko je vlak s 5-minutno zamudo vozil v postajo, je zaigrala društevna godba in po kratkem pozdravu gospoda svetnika Kastelica se je formiral krasen sprevod, v katerem je korakala cela vrsta narodnih noš. Od kolodvora do župnišča je ob cesti stalo na tisoče jeseniškega občinstva, ki je hotelo privikrat videti svojega novega vladiko.

Ob pol devetih se je presv. ob asistenci 10 gospodov-duhovnikov podal v novo cerkev, nakar so se takoj pričeli obredi posvetitve. Ljudstvo je z zanimanjem sledilo obredom in

ob desetih prostrano cerkev napolnilo. Presvetli je v polnem ornatu stopil na prižnico ter v nepozabnem govoru pojasnil pomen posvetitve oltarjev, relikvij sv. Kancijana, ki so vzdane v oltarje itd. Nato je sledila pri novoposvečenem Marijinem oltarju škofova sveta maša, pri kateri je cerkveni zbor ob spremljavi društvene godbe pod taktirko g. Repinca pel Foersterjevo slovensko mašo. Kot je gospod svetnik napovedal, tako je tudi bilo, ravno tri ure je trajala vsa svečanost.

Popoldne ob treh pa je bila dvorana Krekovega prosv. doma do zadnjega prostora napolnjena. Ko je presvetli stopil v dvorano, je bil burno pozdravljen od mnogobrojnega občinstva. Sledila je slavnostna akademija z godbo, petjem, deklamacijami in nastopom otročičkov dnevnega zavetišča. Presvetli je z vidnim veseljem gledal pogumne malčke, ki so se tako sigurno kretali po odru. Predviden je bil daljši program akademije, a radi vročine in razsežnosti so ga nekoliko skrčili.

Res je, da je bil dan 28. junija 1931 za Jeseničane eden najkrajših in nam ostane nepozaben.

Praznik gluhtonemih otročičev

Učenci 8. razreda na gluhtonemnici pri pouku zemljepisja.

Ljubljana, 29. junija.

V okusno okrašen telovadnici ljubljanske gluhtonemnice se je letos prvič vršila javna proslava Vidovega dne. Stotina gojencev in gojenk se je razmesila po maši na nalašč za to priliko pripravljene tribuni, da jim je bil tako neoviran pogled v telovadnico. Kajti ti siromaki morejo dojemati vnanje utise samo z očmi in prav zato je bila proslava še posebno zanimiva. Najprej je nagovoril gojence ravnatelj zavoda g. Grm in jim v par kratkih, preprostih stavkih razložil pomen proslave. Ob koncu njegovega nagovora, ki so ga gojenci pazljivo odgledovali in tudi dobro razumeli, so zaklicali navdušen pozdrav: Njih Veličanstvo, kralj Aleksander — živijo! Nato je gojenka Lapuhova iz 6. razreda deklamirala dve kitici narodne himne, za njo pa je imel strokovni učitelj g. Kunst kratko pa jedrnat predavanje o zgodovini Vidovega dneva, ki so ga gojenci prav tako z zanimanjem dojemali ter nagradili s krepkim aplavzom. Zelo posrečen je bil potem telovadni nastop šestih gojencev, ki so strumno prikrali v telovadnico pod vodstvom učiteljskega pripravnika g. Rupnika ter izvajali simbolično sliko naše narodne borbe za osvoboditev. Vsi gibi te peščice malih gluhtonemih telovadcev so bili točni. Pogumno se je odrezal potem tudi gojenec Brezovnik iz 4. razreda s svojo deklamacijo »Bogdanček, Jugoslovaneček«. Za njim se je poslovila od zavoda gojenka Bolikova, učenka 8. razreda in izrazila v prišrednih besedah zahvalo svojih součenc in součencev učiteljskemu zboru za njegov trud v teh dolgih osemih letih težkega napornega šolanja. Naposled je izpregovoril še g. Ciril Sitar, graver in tiskar v Ljubljani, ki je bil eden prvih gojencev ljubljanske gluhtonemnice. Spominjal se je kot zrel mož, kako je pred četrtil stoletjem zapuščal baš med

temi stenami zavod, ki je v njemu in njegovim takratnim součencem odprl z živim govorom pot v svet in v življenje, in ginjen izrazil zahvalo svojim najboljšim odgojiteljem, sedanjemu ravnatelju zavoda g. Grmu in učiteljici gđ. Zupančičevi, ki uživa že težko zaslužen pokoj.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je poudarjal živo potrebo po razširjenju zavoda in po ustanovitvi novih zavodov v državi, da se tako čimprej reši tisoče gluhtonih mladine iz temnega dna njene trpke socialne usode ter se jih s šolanjem na zavodih usposobi za polnovredne člane človeške družbe. Izrazil je željo, naj bi Vidov dan kot praznik narodnega osvobodjenja postal tudi praznik duhovnega osvobodjenja armadi jugoslovanskih gluhtonemcev. — Kot zaključek te intimne proslave je stekel čez platno srčkan film iz življenja naših krajevčev na Bledu. Nastopali so tako neprisiljeno in domače, kakor da so se prišli poigrati med to bedno gluhtonemo dečo kot njeni najboljši prijatelji.

S proslavo je bila združena tudi majhna razstava presenetljivo lepih ročnih izdelkov gojencev. Zal da tesni prostor ni pripuščal večjega obsega in je bila razstava le bolj dekorativnega značaja. Toda že ta sam drobce marljivega truda naših gluhtonemih šolarjev je mogel prepričati vakogar, da je gluhtonemica nad vse važna institucija, ki naj bi ji javnost, zlasti pa merodajni činitelji, posvečali čim največjo pozornost. — Prav zato smo težko pogrešali tina tej lepi proslavi predstavnikov oblasti. Videl smo edino zastopnika mestnega načelnstva g. V. Čiuh. Zlasti žal pa nam je, da se proslave ni udeležil udeležil načelnik osnovne nastave v ministrstvu prosvete g. Djordjevič, ki je pred dnevi posestil zavod in je bil kot ministrski odposlanec pri zrelostnih izpitih na naših učiteljskih najbrž nujno zadržan.

Planinsko slavlje na Kočah

Tržič, 30. junija.

Kdo je pred leti vedel za Kočce! Ko pa so agilni Tržičani pred nekoliko leti postavili pod robom planine lično novo planinsko kočjo, kateri je potem sledila še mala planinska kapelica, je ime Kočce zaslovelo. Zdaj imajo Kočce že svoj ka-

der prijateljev, imajo svoje stalne obiskovalce, imajo celo svojo zimsko in letno sezono.

Zadnje nedeljo so Kočce doživljale spet mal praznik. V malo kapelico poleg novega planinskega doma so obesili mal zvonček, ki ga je blagoslovil tržički kaplan g. Zakrajšek, sam sam vnet turist in ljubitelj planin. Slovesnost je bila združena s sv. mašo, ki jo je v nedeljo in potem še na praznik daroval g. Zakrajšek.

Na predvečer slavlja so žareli po planini številni kresovi, ki so se ponovili tudi v nedeljo zvečer, ko so se kresovom pridružile tudi rakete. Na planini je že v soboto zavladoval vprav navdušeno razpoloženje. Vsi prostori so bili zasedeni, postelj je zmanjkalo, saj se je na planino preselil domala ves Tržič, prišli pa so seveda tudi iz drugih krajev. Pred kočjo na livadi je bil postavljen mal slavlod s pozdravnim napisom, kapelica pa je bila lično okrašena z zelenjem in cvetjem.

Pravo navdušenje pa se je pričelo med planinci v nedeljo zjutraj, ko se je iz gozdika pod kočjo oglasil prvi zvok novega zvonca, ki ga so nosili na planino tržički planinci, v prvi vrsti seveda Stajerčev Polde in g. Praprotnik. Po blagoslovitvi je imel g. kaplan Zakrajšek zbranim planincem lep cerkven govor, v katerem je poveljeval lepoto naših planin, kateri lepoti naj služi tudi novi zvon, ki bo od zdaj dalje vabil planince k službi božji v to malo kapelico na gori. Nato se je vršilo darovanje za zvon, ki je prineslo nekaj čez tisoč dinarjev. S tem so planinci pokrili vse stroške za zvon, nekaj bo pa ostalo še za kapelico.

Zvonce tehtal okrog 20 kg, stal je pa okrog 400 Din. Izdelale so ga Strojne tovarne in livarne v Ljubljani. Največji zaslug za zvon ima pač majer France, veteran majerjev, ki že čez 30 let biva na planini in se briga zanjo in za živino. France je bil pobudo za zvon, France je tudi nabiral denarja za zvon, France je sploh duša vsega dobrega na planini. On je zvonce tudi dobrotval Razon njega so bili botri še g. Snoj v imenu združenja Planinski dom, v imenu planincev Stajerčev Polde iz Tržiča, dalje dva domačina sosed, Matičeva mati in Kušpernik iz Doline.

To planinsko slavlje je združilo na Kočah stotin ljudi. Prihajali so že v soboto popoldne in potem vso noč. Vsi so seveda obiskali tudi glavne vrhove Košutinega pogorja, zlasti Veliki

iste kakovosti ...

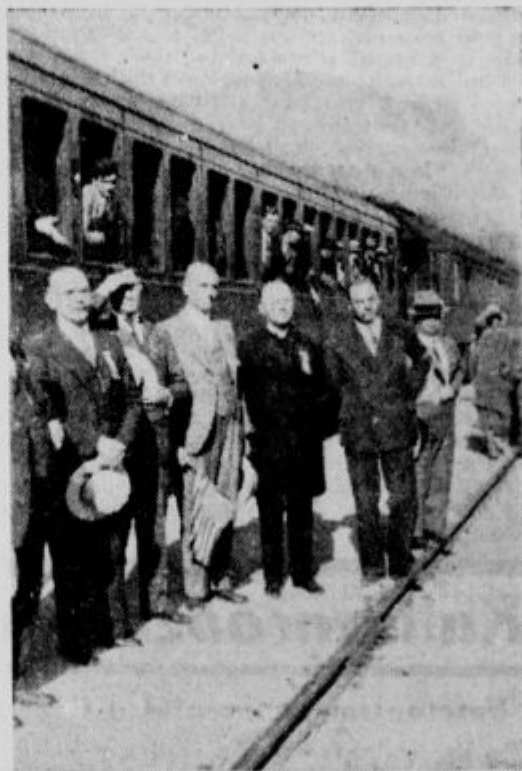
a sedaj
mnogo cenejše!

štedi
Vaše

fino perilo

Sprejem slovenskih Amerikancev na Jesenicah

Vodstvo KSK Jednote.

Kanonik dr. Opeka pozdravlja.

Automobilska nesreča

Smarje na Dol., 30. jun.

Ze včeraj smo poročali v »Slov. listu«, o karambolu avtomobila in kolesa pri Smarju. Dodatno sporočamo danes natančneje. Nesreča se je pripetila okrog petih popoldne na državni cesti med vasema Sap in Cikavi. Ponesrečeni F. Masnoglav, doma iz Smarja, se je peljal po cesti v smeri proti Grosuplju. Ker je bilo na praznik popoldne izredno veliko avtomobilskega prometa — zlasti je bilo videti mnogo avtomobilov in motorjev iz savske banovine — se je moral fant vedno izogibati. Sedaj je na cestah zlasti po deželi veliko prahu, ki vsled divjega drevja avtomobilov in motorjev popolnoma zakrije cesto in razgled. J. Masnoglava je najprej prehitel avto »Prve slov. tvornice za sodavice«, Knaulu za njim pa pridrvi v divjem diru neki osebni avto iz savske banovine (St. 3). Ta je fanta s kolesom podrli na tla; najbolj ga je zadel v trebuh od. rebra s kljuko in s tako silo, da se je odlomila. Fant ima poškodbo tudi po obrazu, glavi in roki. Pri kolesu

pa ni velikih poškodb. Potem pa je bil ta zagreški oz. hrv. avtomobilist še tako brezobziren, da je vozil kar naprej. K sreči, ravno nekako ob tistem času pasira osebni vlak, ki gre iz Ljubljane 16.15, drž. cesto na Cikavi, kjer so ljubljance bile ravno tisti čas zaprte, tako da je avto moral ustaviti: ljudje so si zapomnili številko; klicali pa so tudi avtomobilista nazaj k ponesrečencu, toda avtomobilist je takoj, ko so se žrtvornice dvignile, odbrzel na kraj. No, pa be kljub temu imel priložnost pred pristojno oblastjo zagovarjati svojo brezobzirnost. Prvi, ki so pritekli zraven, so takoj telefonirali po rešilni avto, ki je bil v najkrajšem času na mestu in odpeljal težko ponesrečenega v bolnico.

Na motorju v smrt

Maribor, 30. junija.

V Slivnici pri Mariboru se je smrtno ponesrečil z motornim kolesom 50letni posestnik Ivan Blatnik. Posestnikov sin Matija Bežjak iz Frama si je namreč izposodil motorno kolo in povabil na vožnjo tudi Blatnika. Motor je odbrzel z obema proti Slivnici. V bližini kraja sta srečala nekega kolesarja, katerega sta hotela prehiteti. Pri tem pa je Bežjak zavil preveč na desno in motorno kolo je s strahovitim hruščem priletelo v telefonski drog. Zadel sedeči Blatnik je zadel z glavo v drog in je z razkldano glavo obležal nezavesten sredi ceste, dočim je Bežjak po srečnem naključju dobil le manjše praske. Ponesrečenca so prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico, kjer pa je po dveh dneh podlegel smrti. Blatnik je bil dober gospodar in mož dobričina. Bodi mu ohranjen trajen spomin!

Novi zvon prineso na Kočce.

Kaj so kvanti?

Teorija o kvantih je dober primer za to, kako se menjajo ali razvijajo znanstveni nauki. Tisočletja je znanost zastopala mnenje, da je materija, snov, nepretrgana, enomerna, danes pa uči, da sestoji iz atomov in molekulov, med katerimi je prazen prostor. Taisto velja za nauk o energiji, sili.

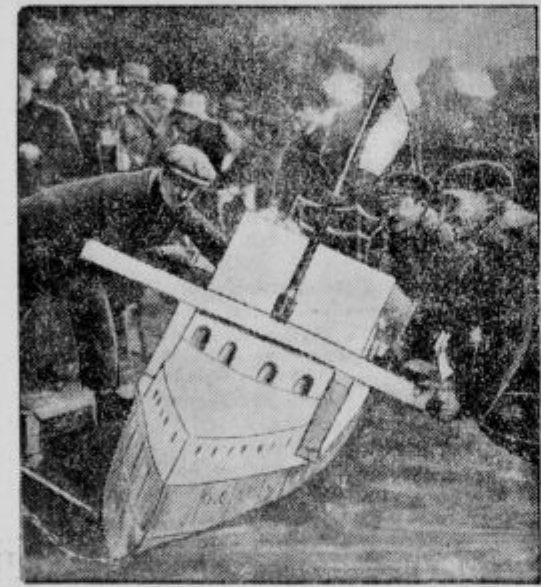
Energija kot taka je spleh dokaj nov pojmi, ki je nastal šele sredi 19. stoletja. Najprej

neki točki nikakor nista več soglašala. Planck je pojasnil nasprotje na ta način, da je energija v svojem ustroju sestavljena iz atomov ali kvantov. Kvantum je majhna količina, ki jo more kako telo sprejeti vase ali jo oddati. In vsako oddajanje ali sprejemanje se mora izvršiti v mnogokratni količini temeljnega kvantuma.

Stvar je tembolj zapletena, ker niso vsi temeljni kvantumi enake količine. Kakor imajo najnižje edince različnega denarja (pare, centi, fenigi itd.) različno veljavo, tako so tudi kvanti različne frekvence; vsako izžarevajoče telo more oddajati le cele mnogokratnike kvantov, nikoli ulomkov. Vzrok tega dejstva nam ni znan.

Ce bi mogli prodirajočo fronto svetlobnega vala v znatni meri povečati, bi se nam pokazala najbrž kot množina svetlih lis na temnem ozadju. To spominja na Newtonovo teorijo o korpuskularni svetlobni teoriji, le s to bistveno razliko, da se trese vsak kvantum z neko določeno frekvenco. Kaj je to, kar se strese in kaj je prav za prav kvantum, tega ne vemo, kakor ne poznamo bistva atoma.

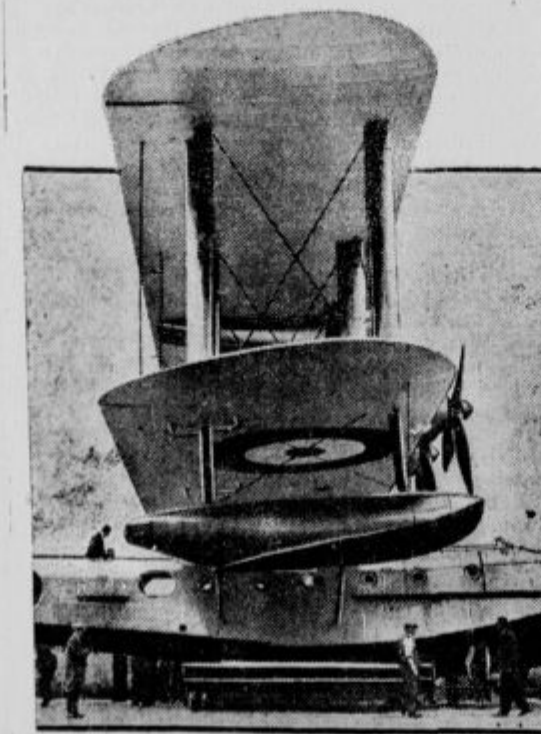
Imamo precej dobre predstave o vrednosti energije enega kvantuma kakor tudi o velikini in množini enega molekula, čeprav ne vemo natančno, kakšna sta prav za prav. Celokupna toplotna energija katerega telesa more sestajati iz manj kvantov, nego znaša število njegovih molekulov. Čudna je pri tem misel, da se morejo v takem telesu tod in tam nahajati molekuli, ki so tako popolnoma prosti vsake energije, da se zdi, kakor da bi v telesu sploh ne bilo nobene toplote.

Nepotopljiva ladja. Francoski matematik Chartrain je sestavil model za ladjo, ki je na noben način ni moči potopiti. Francosko mornariško ministrstvo je odredilo polkuse s 4 metre dolgim modelom.

V spomin polomcem

Dasi sedanja doba, ki z blazno naglico drvi z anovim, v praktičnem življenju zamejuje vse staro, na drugi strani vendar skuša hraniti potomcem spomin na staro. Tako so Američani v Valley Forge, kjer se je odigrala ena odločilnih bitk v vojni za ameriško neodvisnost, celo bojišče ohranili do današnjega dne popolnoma nedotaknjeno. To je narodni spomenik, ki ga ima v varstvu pennsylvanjska država. Na vsem ozemlju je ostalo vse tako, kakor je bilo na dan bitke. Enako je ostalo vse nedotaknjeno v hišici, v kateri je tiste dni stanoval Jurij Washington, načelnik revolucionarne armade. — Svoje vrste muzej so uredili lansko jesen v neki kleti na Montmartre-u v Parizu. Tu so v vosku ovekoveli prizore iz nekdanjega montmartreskega nočnega življenja, kjer so se po kabareti zbirali v lahkomišelnih družbi zapravljeni umetniki in druga bohemska inteligenca. Takrat je cvetelo po tamkajšnjih zabaviščih mnogo prave umetnosti, ki jo je kasneje izpodrinilo industrijsko dobičkarstvo in zločinstvo. Zenaalna risarja Steinlen in Toulouse-Lautrec sta bila klasika Montmartrea in po njihnih risbah so uredili sedaj uvodoma omenjeni muzej.

Največji mornariški letalni čoln so dovršili na Angleškem. Čoln je ves iz duraluminja, ima tri motorje s skupno nad 2000 k. s. in akcijski radij 2400 km.

Nova palača za prihodnjo razorožitveno konferenco v Zenevi.

Rajski otok

Nekako en dan vožnje od Tokija leži sredi morja otoček, ob katerega obali je videti samo nekaj ribiškimi bark, ki se pa drugače zdi naseljen. Toda za drevjem se skriva majhna, priprosta japonska vas, v kateri živi natančno 42 družin. Tega števila ni mogoče prekoračiti, ker ima vedno samo najstarejši sin v vsaki družini pravico, da se oženi in živi na otoku. Otok se imenuje Hatsušima. »Japan Magazine« pripoveduje o tem ostanku raja na zemlji: »Tipično japonske hišice se vrste ob obeh straneh dokaj ozke ceste; na koncu je tempelj in zraven njega pokopališče. V vasi ni ne trgovin ne gledališča ne gostilne ali katerezaki drugega zabavišča. Ne manjka pa javno kopališče, ki je obvezno po vseh japonskih občinah. Prebivalci žive priprosto in se zvesto drže starih običajev. Nobenega ni, ki ne bi mogel na pokopališču pokazati grobov svojih prednikov za sedem- do osemsto let nazaj. Vas se upravlja popolnoma kot občestvo; vsaka družina dobi po številu svojih članov kos zemlje v obdelovanje. Moški se pečajo z ribolovom, ženske pa pridelujejo zelenjavo. Kar preostaja od lastne prehrane, prodajo ali zamenjajo za drugo blago. Zaslужek se steka v skupno, blagajno in služi za potrebe vseh. Tu ne poznajo ne kriz ne brezposelnosti ne draginje, pa tudi ne bojov in preprirov. Ima Utopija!

Neprestreljivo steklo. Na policijskem kemičnem institutu v Berlinu preizkušajo steklene plošče, ki jih tudi 9 mm krogla ne prestreli.

Škrivnostni žarki

Ze desetletja se trudijo tehniki vseh dežela, da bi proizvedli žarke, ki bi na velike daljave brez vsake napeljave užigali razstreliva. Ce bi se posrečila ta iznajdba, potem bi bila vojna z dosedanjim strelnim orožjem nemogoča. Doslej so se pa izkazale vse take »iznajdbe« kot sleparija ali pa kot praktično neuporabne. Zadnjič se je pečala javnost s tako iznajdbo leta 1924, ko je Anglež Grindel-Matthew oznanil svoje »vražje žarke«, glede katerih se je pa kmalu izkazalo, da so praktično neuporabni. Sedaj se peča s tem predmetom berlinski kemik Kurt Schimkus, in to popolnoma izvirno na svojo lastno pest. Schimkus raziskuje lastnosti nekih elektromagnetičnih žarkov, ki nastajajo ob močnem poteku kemičnih reakcij. Pokazalo se je, da užigajo ti žarki močna razstreliva na daljavo 80 metrov. Iznajditelj je mnenja, da bo mogel to daljavo znatno povečati. Žarki brez ovire prodirajo tudi tok izstrelka (granate itd.). Ako bi hoteli strelivo in razstreliva proti žarkom uspešno zavarovati, bi se to v praksi izkazalo za neizvedljivo.

Afriški raziskovalec Smith umrl

V Kentu na Angleškem je umrl v starosti 82 let sloviti afriški raziskovalec Aloise Smith, o čegar neverjetnih pustolovstvih je svoj čas izšla zanimiva knjiga. Bil je nekoč eden največjih lovcev na leve in slone, a še sedaj je slovel kot najboljši izvedenec za južnoafriške diamante. Smith je tudi rešil zlati zaklad, ki ga je vozil parnik »Express of Indian«, ko se je ta potopil.

30 ton orožja vrgli v morje

Newyorška policija je te dni odpeljala na visoko morje 30 ton orožja, ki ga je leta 1930. zaplenila hitopalec. Med orožjem so se nahajale strojnice, bombe in granate.

Neznana Sibirija

Ekspedicija, ki jo je bila odposlala ljeninograjska akademija znanosti v Severno Sibirijo, je našla ob ustju reke Indiguerbe, severno od Jakutska, nekaj selišč, ki niso zaznamovana na nobenem zemljevidu. Te vasi so daleč od obljubljenih krajev in štejejo nekaj stotin ljudi, ki so kozaskega pokolenja. Najbrž so to potomci kozakov, ki so se poizgubili tod ob osvojitvi Sibirijske. Ljudje govore zelo pokvarjeno ruščino, so docela nepismeni in žive skoraj izključno od lova. O dogodkih v Rusiji v teku zadnjega poldrugesa desetletja so slišali le neke govorice.

Oceanski letalec major Franco, ki se je postavil na čelo levičarskemu letalskemu puču proti španski republiki. Franca so odstavili kot načelnika španskega vojnega letalstva.

Mrlič napodil pogrebce

V volinjskem mestecu Rownenn je umrl te dni skoraj 100 let sta žid. Po zdravniškem ogledu mrliča so obvestili rabinca in začeli pripravljati pogreb. Ko se je vršila običajna židovska kopelj, se je mrlič nenadoma zdramil in se dvignil. Ko je razbral, kaj se je zgodilo, je vzel enemu navzočih palico iz rok in začel mlatiti vse vprek, kogar je dosegel. Pogrebci so bežali na vse strani.

Pruska oblast proti nagoti

Pruski notranji minister je razposlal vsem policijskim oblastem okrožnico, v kateri jim naroča, da brezobzirno nastopajo proti nesramnim slikam v izložbah in zabaviščih. Minister opozarja, kako skušajo razni časopisi, knjigarne in knjižnice vzbuditi pozornost in najti odjemalcev in naročnikov za nesramnimi slikami. Enako surovo špekulirajo na spolnost razna zabavišča, ki v svojih oknih in lokalih razobešajo nage slike. V vsakem takem slučaju mora policijska oblast nemudoma nastopiti in skrbeti za to, da se slike brezpogojno odstranijo, če treba s silo. Lastnikom lokalov velja najprej opomin, potem pa naj se uvede proti njim redno postopanje in se jim odvzame koncesija.

Lov na kresnice na Japonskem

Japoncem in Japonkam prinaša kresna doba zelo priljubljeno zabavo: lov na kresnice. Lov se vrši s podobno pripravo, kakor pri nas lov na metulja. Ujete kresnice spravijo v majhne škatlice in postavijo v sobo, kjer se ponoči svetijo. Japonci verujejo, da se skriva v vsaki kresnici blodeča duša, ki zaradi nesrečne ljubezni ne more najti pokoja. Ker ni po vseh krajih kresnic in tudi ne more vsak ven iz mesta, da bi jih lovil, jih po mestih prodajajo otrokom; težko bi se našel Japonec, ki bi svojemu otroku odrekel drobiž za kresnico.

Snažilec oken snazi svoja očala.

Stolnica v Olomueu, ki praznuje letos 800 letnico, odkar je bila zgrajena. Posvetil jo je leta 1131 mainški nadškof Albert.

nekaj zračnih atomov razbili v dva, z nasprotno elektriko napolnjena dela, dasi je bil prvotni atom električno nevtralen. To dogajanje imenujejo ionizacijo plina. Čudno pri tem je bilo to, da se je izvršila ionizacija le na zelo malo atomih. Čeprav so prodirali skozi plin vedno novi Röntgenovi žarki, se je na vsak biljon atomov razcepil približno en sam. Iz tega so sklepali, da val Röntgenovih žarkov ni mogel biti enakomeren, marveč je moral biti zgrajen zrnato ali grudasto; valovna energija je bila v glavnem osredotočena na posameznih mestih, drugod pa je bila le tenko razširjena. J. J. Thompson je razlagal to tako, da so samo ta posebna mesta zgoščene energije sposobna, da razbijajo zračni atom; in iz dejstva, da se le malo atomov ionizira — razcepi, je sklepal, da obstaja osrednje vala v glavnem le iz tenkih mest.

Nauk o kvantih izvaja sedaj zadnje posledice in je mnenja, da je sploh vsa energija osredotočena na posameznih točkah, vmesni prostor pa je prazen. Nauk o kvantih v njegovi sedanji obliki je pa izdelal Planck leta 1900.

Planck si je preskrbel svoje dokaze na poprišču svetlobe. Teorija in eksperiment na

Jesenice

Umrli je na Jesenicah splošno znani in vsepovsod spoštovani gospod Val. Černe, bivši večletni gerent jeseniške občine. Z županstva je vihrala črna zastava, ki je oznanjala, da je umrl za jeseniško občino prezasluzen mož. Tudi hranilnica v župnišču je izobesila črno zastavo, ker je bil pokojni med ustanovitelji iste. Na praznik sv. Petra in Pavla popoldne so ga ob ogromni udeležbi pokopali na jeseniško pokopališče. Zavednemu katoliškemu možu uir in pokoj, preostalin pa iskreno sožalje.

Savski sejem sv. Petra in Pavla ni bil več tak, kakor pred leti. Veasih je bilo ta dan na tak, kakor pred leti. Veasih je bilo ta dan na Bohinja do Podrožice. Zbog pa ne, pozna se denarna kriza vaspovsod. Kljub krasnemu vremenu ni bilo dosti kupčije. Veliko vrzel je bilo tudi poznati zato, ker je tovarna KID obratovala kakor vsak navaden delavnik in delavstvo tudi plačala z navadnim šifrom. Velikanska razlika med nekdanj in sedaj tudi tu.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 1. julija: Opoldan program odpade. 18.00 Jože Premrov: Razkol in obnova cerkvenega edinstva v oglejski patriarhiji. — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 P. dr. R. Tominec: Portreti iz svetovne literature in umetnosti (John Milton) — 20.00 Koncert »Sloge«, godbe na pihala — 21.00 Salonski kvintet — 22.00 Čas, dnevne vesti.

Četrtek, 2. julija: 12.15 Plošče (Slov. pesmi, plesna glasba) — 12.45 Dnevne vesti — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje — 20.00 Jože Premrov: Ustanovitev ljubljanske školije — 20.30 Orgle-solo, igra prof. Rančigaj — 21.15 Koncert ljubljanskega šramel kvarteta (gg. dr. Ivan Karlin, dr. Mirko Karlin, Vladislav Prinčič, Viktor Deželan in tenorista g. M. Jelačina — 22.15 Prenos z Bleda — 23.00 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi

Sreda, 1. julija:

Belgrad: 12.45 Radio orkester — 19.00 Ciganska glasba — 20.30 Radio orkester — 21.20 Pevski zbor »Marinkovič«. — Zagreb: 20.30 Koncert simfoničnega orkestra Amatejev. — Budapest: 12.05 Ruske balade — 17.25 Odločki francoskih oper — 19.40 Glasbeni večer — 21.00 Koncert vojaške godbe; nato igra gl. — Dunaj: 11.00 Dopoldanski koncert — 19.40 Pevski koncert — 20.15 »Kralj Henrik V.«, Shakespeare. — Milan, Torino: 12.00 Pesta glasba — 20.45 »Kornevski zvonovi«, opereta. — Praga: 21.00 Ljudska glasba — 21.30 Komorna glasba. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert — 20.45 Dunajske slike. — Rim: 21.00 »La Gioconda« (Veseli, opera. — Berlin: 19.50 Baletna glasba — 21.00 Koncert — Toulouse: 12.45 Koncert — 13.00 Vokalni koncert — 20.00 Plesna glasba — 20.30 Orkestralni koncert. — Stuttgart: 20.15 Zabavni koncert — 21.00 »Model II.«, igra — 22.45 Madjarska glasba.

Četrtek, 2. julija:

Belgrad: 12.45 Opoldanski koncert — 19.00 Koncert (mandoline) — 19.30 Vokalni koncert — 20.30 Ljubljana. — Zagreb: 12.30 Plošče — 20.30 Koncertni večer: Ljubljana. — Budapest: 12.05 Koncert vojaške godbe — 17.30 Koncert — 19.30 Ciganska glasba — 20.30 Ciganska glasba — 20.20 Prenos iz studija, nato lahka glasba. — Dunaj: 20.00 »Janko in Metka« pravljica igra — 22.25 Večerna glasba. — Milan, Torino: 20.40 »Moč usode«, opereta, Verdi. — Praga: 21.00 Operne arije — 21.30 Koncert (Richard Zikl). — Langenberg: 20.00 Večerna glasba — 20.40 Nova pesem v glasbi — 21.00 Simfonični koncert. — Rim: 21.00 Koncert in komedija. — Berlin: 20.30 Večerna glasba. — Toulouse: 12.45 Simfonični koncert — 20.30 Koncert — 22.45 Popevke. — Stuttgart: 21.00 Nepoznani Morart; (konec.

Naročajte 'Slovenca'!

Čas vkuhanja se je pričel!

Dobra gospodinja uporablja najpopolnejše WECK-ove priprave za vkuhanje. — Pri nakupu pazite na znamko .

Tovarniška zaloga za Jugoslavijo:

FRUCTUS - LJUBLJANA, Krekov trg št. 10
Krajevni prodajalci: Celje: J. Jagodič, Maribor: Carl Lotz in Pinter & Leonard, Ptuj: F. Vogel, Brežice: V. Pečan, Kranj: M. Kurn, Koper: F. Huber, Sevnica: A. Kastelic in P. Betti, Slovenjgradec: I. Rojnik in K. Rojnik.

Naznanilo otvoritve

Cenjenemu občinstvu vljudno sporočam, da sem otvoril danes 1. julija v higijenično preurejenem lokalu v Prešernovi ulici št. 5 (preje Lapajne)

podružnico

za prodajo vseh vrst svežega mesa, mesnih izdelkov, divjačine, perutnine in raznega delikatesnega blaga.

Potrudil se bom, da bom postregel svoje odjemalce vedno z dnevno svežim blagom in po zelo zmernih cenah.

Se priporočam

FR. SLAMIČ

velemesarija in tvornica mesnih izdelkov

Kranilnica Dravske Banovine

Celje Ljubljana Maribor

Najvarnejša in najboljša prilika
za nalažanje prihrankov

Najlepša ugodnost za najemanje
cenenih posojil

Za vloge in vse obveznosti jamči
Dravska Banovina z vsem svojim
premoženjem in davčno močjo

Okrajne inšpektorije

sprejemamo proti mesečnemu pavsalu Din 2600 in nadproviziji. Nadalje podučujemo in usposobljeno v vsakem okraju po eno spretno žensko zaradi daljšega poučevanja v strojnem pletenju kot hitni obrt. Ako se pošlje znamka za odgovor, pošljemo obsežna navodila. Zadruga jugoslov. pletalca, Osijek.

Auto-taxi:

IVAN DOLMOVIČ, Novo mesto, sprejema vsa naročila v gostilni Ivan Košak. Cena brez konkurenčna. — Telefonska št. 11.

Stoj in čitaj!

Iz ustrekljivosti — torej popolnoma zastonj — Vam dam, v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede naslednjih štirih stvari: Kje morete dobiti stalne domače službo po pisarni dela, kje se morete zastonj naučiti dobrikanosne domače obrti, ali če se želite baviti s prodajo nekega zelo dobro idečega predmeta proti primernemu mesečnemu pavsalu, oziroma, ako event. želite prevzeti v okrajih zastopstvo neke velike ugledne trdke. Pisite mi in priložite znamko za odgovor, Oskar Lustig, ravnatelj, Osijek, Krežmina ul.

Monopolna prodaja

patent-kislina za baterije (svetovna senzacija, konec napolnjevalne postaje) se takoj odda. Ob zadostni varščini se odda zaloga. Gospodje, ki so navedeni v avtomobilskih in radio-krogih, imajo prednost. Dopise z navedbo dosedanjega delovanja na naslov:

CARL KURT GRÜNING
FABRIK CHEMISCH-TECHN. PRODUKTE
HAMBURG 33, NEMČIJA

Izpadanje las

bolečine lasišča, temena, prhljaj, srbež in drugo preneha hitro in zanesljivo, lasje se zopet zarastejo, prhljaj in srbež izgine, če uporabljate

RASTLINSKI IZVLEČEK IZ KOPRIV.

Stekleničica 20 Din. Proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20.

=====

Olfrid v. Hanstein:

Strahotno potovanje na luno

»Zakaj ne?«

»Zato ker smo uresničili predloge in misli, kakor jih je na široko razpredel Herman Oberth. Izrabljeni zrak gre namreč skozi črno cev, napolnjeno s Calium causticum; cev teče po senčni strani rakete. V njej se usede vsa nesnaga, očiščeni kisik in dušik pa hitita po ceveh dalje na solnčno stran, se zopet ogrejeta in vstopita kot docela dober zrak znova v kabino.«

»Vrši se torej večer obtok.«

Korus je medtem z napeto pozornostjo gledal skozi okno. »Kje pa smo prav za prav?«

To vam pa lahko precej natančno odgovorim. Če odštejemo začetno brzino, ki je sploh ni bilo mogoče zabeležiti, tedaj smo v prvih dveh urah, dokler smo še imeli pogonsko snov, prevozili po tri tisoč šest sto kilometrov na uro. Ko smo pogonsko snov izžerpali, se je pa naše premikanje ustalilo in znaša tri tisoč kilometrov na uro. Ker se zdaj vozimo že kakih šest ur, smo napravili približno dvajset tisoč kilometrov dolgo pot.«

»Kako daleč pa je do meseca?«

»Mesec je od zemlje oddaljen kakih tri sto šestdeset tisoč kilometrov. Ker na uro prevozimo tri tisoč kilometrov, bomo za svoje potovanje porabili približno sto ur, ali, če zopet zaokrožimo, štiri dni.«

»Za koliko časa pa imamo živčev?«

»Prav za prav je le srečen slučaj, da ga sploh kaj imamo, ker sem namreč mislil, da bom potoval samo dve uri. Apel pa je na vsak način hotel, da vzamem s seboj vsakovrsten pratež in sicer zato, da bi preizkusil kakšen živčev bo najbolj primeren, kadar bi

pozneje šlo za daljša potovanja in pa ker je hotel pognati raketo v zrak tako rekoč v polni bojni opremi.«

Egon je proučeval svoje aparate in delal poskuse s krmilnimi vrtavkami, ki so se izkazale, da se dajo z nenavadno lahkoto naravnovati, mlada poročevalca pa sta pregledovala zaloge.

»Zares, Joe Allister ve, kaj se spodobi. Imamo petdeset pušč mesnih konzerv, sočivje, pražena jabolka. No in tu je ladijski prepečenec, sodavica, vino, kava, mleko v puščah, čaj, kakao!«

Mladea sta postajala vedno boljše volje, zlasti še, ko sta videla, da je v raznih stenskih omarah, ki so skrivale vse te zaklade, vladala natančno taka toplina, kakršna je bila zanje primerna.

Američan je položil Egonu roko na ramo. »Živeža imamo vsaj za šest tednov, jaz sem pa že lačen.«

Jaz tudi.

Egon se je zdrnil iz globokih misli. »No, pa jejmo!«

Korus je kar zavriskal in odprl zopet neko omarico.

Tukaj je pripravljen popoln zajtrk, pristna pečena gos.«

Helmstättler pristopi, vzdigne gos, pod njo pa najde listek, ki ga prebere in v trenutku skrije. Naposani ni bilo nič drugega ko ime: »Irena.«

Za trenutek je moral kar čvrsto stisniti zobe, da ne bi izdal svojih čuvstev: Ta zajtrk mu je pripravila Irena! Ukrotil je svojo razburjenost in rekel: »Torej, jejmo!«

Potegnil je iz stene mizico, Američan pa prinesel iz omare pribor. Kajpada je vse bilo iz nezdružljive kovine. Korus je prinesel pečeno gos, belega kruha in druge dobrote, ki so seveda vse bile v tesno zaprtih posodah in so jih operesene kovinske roke tako oklepale, da jih sunek ni mogel poškodovati. Začeli

so jesti. Pa še tega so se morali učiti, kajti karkoli so prišli v roko, se jim je zdelo neverjetno lahko. Grizljaji so jim kar sami leteli v usta. Ko je hotel Korus gos razkosati, se mu je težka tica zdela lažja od pisemske znamke. In še prav prileglo se je vsem trem, da so se zaradi neprestanih smešnih pripetljajev mogli od srca nasmejati.

Nato odpre Korus eno izmed desetih steklenic sekta (šumečega vina), katere je bil odkril med zalogami. Tudi te steklenice seveda niso bile iz stekla, ampak iz kovine, kakor vse ostale posode in niso bile prav nič poškodovane. Ko torej Korus odstrani žico, da bi steklenico odprl, zleti zamašek z izredno silo v strop, sekt pa šine kvišku kakor vodomet.

Seveda, tudi ogljikova kislina ima dosti večjo moč.«

Korus dvigne kozarec: »Prvi polet na mesec naj živ!

Američan izpije in iznova nalije: »Naj živijo potniki, ki prvi potujejo na mesec!«

Zopet se oglasi Korus: »Blagrujmo srečni slučaj, ki nas je združil!«

Egon je tudi hitro izpraznil prvi kozarec, zdaj si je pa le bolj ustnice omakal in še to počasi. Gledal je mladea. Imela sta komaj kaj nad dvajset let. Neskrbna mladost jima je sijala iz oči. Bila sta navdušena in prav po deško lahkomišelnosti in sta zato docela pozabila, da sta zapisana smrti. Pač mladea, kakršna je med strašno svetovno vojno videl, ki se niso zavedali nevarnosti, ampak jih je slavo-hlepnost podžigala, da so pevaje in smeje hoteli smrtonosni krogi naproti. Ni se mogel pogovarjati z njima, njuna veselost ga je rezala v srce, vendar pa se nikdar ne bi mogel izpozabiti, da bi jima veselje kvaril. Splazil se je torej v ozki prostorček v ozadju rakete, da bi pregledal aparate in dognal, kaj je vzlet žrušil in kaj se bo še dalo uporabljati.

=====

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iscejo

Cerkovnik
mlad, marljiv in pošten fant, z dobrim spricvalom, išče službo. Naslov pod št. 7455.

Kmečki fant
reven, želi službe kot sluga ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7452.

Učenka
z 2 razr. mešč. šole, želi stopiti v trgovino (pod varstvom. Naslov pove uprava pod št. 7456.

Službo dobe

Mlinar, pomočnika
pridnega, zanesljivega in vajenca nad 17 let starega mladega ter mlinarskega sprejemem takoj. Mesečna plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Nastopiti 1. julija 1931. Anton Polane, valjni mlin, Radeče.

Dobra krščanska
trgovka Strel Alojzija v Mokronogu išče istotako dobre in kršč. učenke v trgovino s specerijskim blagom in s tobačno podzaložjo.

Samostojnega in dobrega polirja

za visoke stavbe sprejme takoj gradbeno podjetje

Ing. Josip Dedek
Ljubljana, Zibertova 7 L.

ANTON BOKAL
LJUBLJANA
SLOMŠKOVA
UL. 19 TEL. 2327

DOBAVA
IN POLAGANJE
VSEH
VRST PARKETOV

PRIVATNI POUK ZA UČENCE SREDNJIH ŠOL. — Oddelki:
1. Privatni učenci-ke, katerim ne zadostuje srednja šola, lahko v kratkem času položijo uspešno potrebne razrede gimnazije in realke.
2. Redni učenci-ke, ki se ne počutijo dovolj priprave v šoli, dobe solidno podlago v kratkem času.
3. Dopisna predavanja za učence-ke, ki ne morejo zapustiti mesta stanovanja.
4. Kandidati za vojno akademijo dobe popolno podlago za sprejemni izpit v vojno akademijo.
5. Ženski oddelki pripravljajo učenke za sprejemni izpit v višjo žensko delavno šolo (poseben penzionat).
6. Obvestilni oddelki daje obvestila in navodila za vsa šolska vprašanja v domovini in tujini. Izvršuje vse prevode. Skromen honorar.
Vsak učenec-ka položi izpit in dobi izpričevalo iz državne gimnazije. Poučujemo samo najsimpatičnejši profesorji in je vsakemu marljivemu učenku uspeh zagotovljen. — Predavanja so dnevna in večerna. Moderni pension. Postopek roditeljski. Nadzorstvo strogo. Cene povoljne. Podrobna pojasnila daje in vpisovanje vrši vsak dan M. POPOVIČ, Njeguševa ulica 29, Beograd (pri Slaviji). Telefon 16-63.

Globoko užalošeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani soprog, predobri in skrbni oče, stari oče in stric, gospod

Franc Petrič

posestnik

po kratki bolezni v 57. letu starosti, danes 29. junija ob 9.20, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb predražega pokojnika bo v sredo 1. julija jutraj s sveto mašo iz hiše žalosti na farno pokopališče v Begunje. Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi. Nepozabnega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Selašek, dne 29. junija 1931.

Uršula Petrič roj. Hren, soproga; Marija por. Obreza, Jožefa por. Eisenhardt (Lovain, Ohio, Amerika), Albert, Franciška, Ivan in Jože, otroci, in vse ostalo sorodstvo.

Pouk

Christofov zavod
vpišuje ves julij vsak dan dopoldne in popoldne na Domobranski cesti 7/L. - Vpisnina 20 Din, meseč. šolnina 120 Din.

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoj. Pišite ponj!

Vnajem

Poslovni lokal
(3 prostori) na prometni točki Ljubljane, primeren za trgovino ali pisarno, se odda v najem s avstrovim terminom. Naslov v upravi pod št. 4965.

Stanovanja

Iščem za počitnice
v okolici Ljubljane blizu državne ceste, opremljeno sobo s souporabo kuhinje in vrta pri solidnem gospodarju. Ponudbe z zahtevki na upravo lista pod »Letovanje« št. 7315.

Boljšemu gospodu
se odda takoj lepa in zračna soba s separatnim vodom v sredini mesta. Vhodom v elektrika. Naslov v upravi lista pod št. 7454.

Soba
lepo opremljena, v bližini glavnega kolodvora, se odda takoj. Naslov pri upravi pod št. 7453.

Stanovanje
eno ali dvosobno, išče mirna stranka brez otrok, za avgust, če mogoče v mestu. Ponudbe pod »Točen plačnik« št. 7420 na upravo lista.

2 solidni gospodični
kršč. mišljenja, se sprejmeta na stanovanje. Vprašati Tržaska c. 13, trgov.

Na stanovanje
se sprejmejo takoj 2 gospoda ali gospodični. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7457.

Lepa soba
separirana, se odda. — Mirje št. 25/II.

Sostanovalko
Solidno in pošteno sprejemem takoj. — Ulica na Grad št. 9.

Objave

Razpis
Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah razpisuje službo

obratovodje
ki bi bil obenem monter. Nastop službe 1. septembra 1931. Plača po dogovoru. Prošnje, opremljene s spricvali in osebnimi listinami, je vlagati pri mestni elektrarni v Brežicah (občinski urad) do 15. julija t. l. — Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah.

Posredstva

Stavbne nasvete
daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/L

Dve parceli
po 700 m² prodam po ugodni ceni. Vrt popolnoma urejen. Izve se Černetova ulica 32, I. nadstr., Ljubljana 7.

Usnjarijo
s posredstvom na Dolenjskem prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno
in mesarijo v trgu pri farni cerkvi prodaja za 150.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Vodno moč
100 HP, turbino in poslopja prodaja za 400.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Kmetijski mlin
3 orale posredstva in hišo prodaja Posredovalnica v Mariboru, Sodna ulica 30.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36. vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno zlato kupimo
po najvišjih cenah
ČERNE tuvelir Ljubljana
Wollova ulica št. 3.

Prodamo

Sveži mladi grah
zelen in rumen, 3,50 Din za kg franko vsaka žel. postaja, a najmanj 30 kg. pošilja po povzetju G. Drečler, Tuzla, Bosna.

Prodaj
po zelo ugodnih cenah: ca. 1500 kom. lesenih skaflov in čeburic z žel. obroči; ca. 5000 kg lepih ječic; ca. 3000 kg babuš (šiš) za uporabljanje kemičnih črnih; močno kopirno stiskalnice; 12 parov dvokrilnih vrat za stanovanjske sobe z oboji in ključavnicami vred. 223x63 cm ter 226x77 cm notranje odprtine. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7229.

Dalmatinova »Biblija«
se prodaja za 6000 Din. — Ponudbe na upravo lista pod »Dalmatin«.

Namesto
11.000 samo 6.500 Din — novo tovarniško motorno kolo francoske znamke, 175 cm² Dupleport, 3 Prestave, napredaj. — Jožef Lepša, Kamniška ul. 13, Ljubljana.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za na dan 6. julija 1931 ob 11 dopoldne nabavo

15.000 kg okroglega železa za beton.

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne direkcije državnega rudnika Velenje.

Puhasto perje
čisto čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Malinovec
in druge sokove nudi najceneje Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Kolodvorska 3.

Radio-aparat
»Radione« 3 cevni, še malo rabljen, 2 akumulatorja ter 1 slušalke se ugodno prodaja, istotam je naprodaj 1 mali poskusni Filteraparat ter nekaj Asbesta la. Ponudbe na upravo pod »Ugodno«, št. 7418.

Obrt

Kopalne obleke
od 45 Din naprej Vam nudi »LUNA«, Maribor, Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

Kravate
majice, srajce, spodnje blače, nogavice, igrače, žlice itd. — Ig. Baloh, Maribor, Vetrinjska 18.

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 240 — otomani Din 550 — mreže - posteljne odeje - žimo - cvilih najcenejše kupite pri

Rudolf Sever
Ljubljana, Marijin trg 2

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Priporoča se domači naravni

malinovec

trvdke
»MALINA« d. z o. z.
Ljubljana VII
Medvedova c. 4.

Pozor gostilničarji!
Domače salame, priznane najboljšie, in polnomasteni polemendolski sir nudi I. Buzzolini, Lingarjeva ulica.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32

Posteljne mreže
izdeluje najceneje le Alojz Andlovic, Komenskega 34 (nasproti šole na Ledini). V popravilo se sprejemajo vse vrste: na lesenih in železnih okvirjih. Takojšnja postrežba.

Malinovec
pristen, naraven, na malo in veliko prodaja

lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Mlinariji

Rz. prosa, ajda in tetmen kupite najceneje pri

A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24

Veletrgovina žita in moka.

Selitve v Italijo

in obratno kakor tudi prevoz vsakovrstnega blaga v mestu in na deželi, prevzame po zmernih cenah z jamstvom. Draga Guštin. Prvo spl. prevoznitvo z brzovoznimi avtomobili. Moste-Ljubljana.

Tel. 3162 in 2942. Telgr. D. Guštin, Moste-Ljublj.

Mrčes se plodi v nesnagi, se razvija v nečistosti in živi z bacili-da potem okuži Tvojo najljubšo hrano! Ubij jo, predno Te ona ubije — Škropi Flit.

Flit ubija muhe, komarje, bolhe, mravlje, molje, stenice, ščurke in drugi mrčes ter njihova jajca. Flitova para je mrčesu smrtonosna, a ljudem neškodljiva. Vporaba enostavna. Ne pušča madežev. Ne zamenjaj Flit-a z drugim podobnimi proizvodi. Pazi na vojaka na rumeni konvi s črnim robom.

Škropi FLIT

Zahtevaj plombrane konve - pa boš dobil Flit.

CHAMPION

auto-svečica se dobiva povsod!

Generalno zastopstvo in skladišče za Jugoslavijo:
Robert Weinberger d. d. — Zagreb
Gajeva ulica 10

Umrli so nam mati

Marija Štrukelj roj. Zobec

dne 29. junija t. l. v 90. letu svoje starosti.
Pogreb bo v sredo 1. julija t. l. ob 10 dopoldne v Polhovem gradu.
Polhov gradec, dne 29. junija 1931.
JANEZ, župnik, sin. — IVANA in FRANCA, hčeri.

Zahvala

V strašni boli, ki nam jo je prizadejala nenadna in nadomestljiva izguba našega najdražjega nam

Francita

so nam bile iskrene besede globokega sočutja blagodejno tolažilo. Zato izrekamo vsem, ki so nam to sočutje izkazali, svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno se čutimo dolžne hvaležnosti pred duhovščino, zastopstvu proforskega zbora drž. učiteljskega zbornice, dr. Doklerjem na čelu, pokojnikovim tovarišem-učiteljskimom za prekrasno petje in pretresujoče poslovlje besede ob odprtem grobu, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na njegovi tako rani poslednji poti.

V Ljubljani, dne 30. junija 1931.

ZALUJOČA RODBINA JERNEJČEVA.